

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та природокористування

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор Національного
університету водного господарства
та природокористування

В.С. Мошинський

2020 р.

Діє як тимчасовий до прийняття офіційного стандарту
Міністерством освіти і науки України

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

Магістр
(назва ступеня, що присвоюється)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 26 «Цивільна безпека»
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 263 «Цивільна безпека»
(код та найменування спеціальності)

Рівне
2020

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
стандарту вищої освіти

1. РОЗГЛЯНУТО

*На засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності ННІ
будівництва та архітектури
Протокол № 15 від 19.06. 2020 р.*

2. СХВАЛЕНО

*Науково-методичною радою з якості ННІ будівництва та архітектури
Протокол № 6 від 23.06. 2020 р.*

3. СХВАЛЕНО

*Вченою радою ННІ будівництва та архітектури
Протокол № 8 від 24.06. 2020 р.*

4. СХВАЛЕНО

*Вченою радою Національного університету водного господарства та
природокористування
Протокол № 6 від 26.06. 2020 р.*

5. ПОГОДЖЕНО

*Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи*

В.С. Сорока

*Завідувач навчально-методичного
відділу*

Н.С. Ковальчук

ПЕРЕДМОВА

Тимчасовий стандарт вищої освіти НУВГП за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 – Цивільна безпека, спеціальність 263 – Цивільна безпека.

Тимчасовий стандарт розроблено членами групи забезпечення спеціальності 263 «Цивільна безпека» Національного університету водного господарства та природокористування Міністерства освіти і науки України:

1. *Филипчук Віктор Леонідович*, доктор технічних наук, завідувач кафедри кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, професор – керівник групи забезпечення;

2. *Шаталов Олександр Сергійович* кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, доцент;

3. *Кусковець Сергій Леонідович* кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, доцент;

4. *Туровська Галина Іванівна* кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, доцент.

Фахову експертизу проводили:

1. *Наконечний Юрій Миколайович*, начальник управління Державної служби з питань праці в Рівненській області;

2. *Дорощук Юрій Васильович*, начальник служби охорони праці ГУ ДСНС України у Рівненській області, підполковник служби цивільного захисту;

3. *Вовчук Сергій Георгійович*, начальник навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Рівненської області, полковник служби цивільного захисту.

5. *Карпюк Роман Миколайович*, директор ДП «Рівненський експертно-технічний центр Держпраці»

1. Загальна характеристика

Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний університет водного господарства та природокористування, Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Цикл/рівень	8-й рівень НРК, 7-й рівень EQF-LLL; другий цикл QF-EHEA
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Магістр з цивільної безпеки
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти - бакалавр Спеціальність – 263 Цивільна безпека Освітня програма – Охорона праці
Опис предметної області	Об'єкт: людина – збереження її життя, здоров'я та працездатності в трудовому процесі, в умовах надзвичайної ситуації; Суб'єкт господарювання – промисловий, сільськогосподарський чи транспортний об'єкт, небезпечне природне явище чи виробничий процес, що за певних обставин можуть створити реальну загрозу здоров'ю, життю, виникнення аварії, надзвичайної ситуації. Мета навчання: підготовка фахівців, які мають оволодіти компетентностями, потрібними для створення і підтримання здорових та безпечних умов праці, життєдіяльності людини, техногенної безпеки, а також захисту населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від наслідків надзвичайних ситуацій
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на третьому рівні вищої освіти. Програма доктора філософії: НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Працевлаштування випускників	Відповідно до здобутої освітньої кваліфікації магістр здатний виконувати професійні роботи за професіями, зазначеними у ДК 003:2010 «Національний класифікатор України. Класифікатор

	професій», а саме: «Інженер з охорони праці», код КП 2149.2; «Інженер з техногенно-екологічної безпеки», код КП 2149.2; «Фахівець з питань цивільного захисту», код КП 2149.2; «Страховий експерт з охорони праці», код КП 2412.2; «Експерт з умов праці», код КП 2412.2; «Експерт технічний з промислової безпеки», код КП 2149.2; «Науковий співробітник (галузь інженерної справи)», код КП 2149.1
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітнього стандарту	з 2020 р. до затвердження офіційного стандарту вищої освіти Міністерством освіти і науки України зі спеціальності 263 «Цивільна безпека»

2. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття другого (магістерського) ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми магістра у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) на базі освітнього ступеня бакалавра, магістра (за іншою спеціальністю), освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» освіти становить 90 кредитів.

Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим Тимчасовим стандартом вищої освіти.

3. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	
ІК-1	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері охорони праці, цивільної та техногенної безпеки під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК-1	Здатність акцентовано формулювати думки в усній і

	письмовій формі на рідній і іноземній мові
ЗК-2	Здатність і готовність розуміти й аналізувати соціальні-економічні проблеми і суспільні процеси, володіти процесом управління персоналом та його мотивацією, проводити соціально-економічну оцінку ефективності інженерно-технічних заходів з цивільного захисту та охорони праці
ЗК-3	Здатність визначати мету і завдання власної та колективної діяльності, організувати й очолити роботу колективу, готовність до лідерства
ЗК-4	Здатність формулювати особисту думку та доказово представляти точку зору щодо інженерних рішень та управлінських дій
ЗК-5	Здатність до системного творчого мислення, наполегливість у досягненні мети професійної та науково-дослідницької діяльності
ЗК-6	Здатність до пошуку, опрацювання та узагальнення професійної і науково-технічної інформації
ЗК-7	Здатність до презентації власних і колективних результатів професійної та науково-дослідної діяльності
ЗК-8	Здатність визначати об'єкти і суб'єкти інтелектуальної власності, володіти знаннями щодо особливості правового захисту, шляхів комерціалізації та захисту права на об'єкти інтелектуальної власності
ЗК-9	Креативність, здатність до індивідуальної науково-дослідної діяльності
ЗК-10	Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців
Фахові компетентності (ФК)	
ФК-1	Здатність володіти методикою аналізу небезпек, визначення та управління ризиками з урахуванням їх прийнятих і небезпечних рівнів, виявляти фактори впливу запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням та аваріям на робочих місцях, об'єктах різних галузей, територіях
ФК-2	Здатність застосовувати на основі Міжнародних документів у сфері безпеки та гігієни праці з урахуванням ризик-орієнтованого підходу нові методи до аналізування, моделювання процесів, стану об'єктів та прогнозування можливих причин виникнення нещасних випадків, надзвичайних ситуацій та оцінювання їх можливих наслідків

ФК-3	Бути готовим до реалізації на практиці в конкретних умовах заходів (методів) захисту населення і міських територій у надзвичайних ситуаціях та працівників від виробничих небезпек
ФК-4	Спроможність проводити експертизу проектів містобудівної документації та проектів будівництва з питань цивільного, техногенного захисту населення і міських територій
ФК-5	Уміння оптимізувати методи й засоби спрямовані на припинення дії небезпечних і шкідливих факторів, рятування життя і збереження здоров'я працівників і населення
ФК-6	Здатність застосовувати системи індивідуального захисту, аналізувати й оцінювати їхню ефективність за різних умов праці
ФК-7	Здатність оцінювати шкідливості і небезпеки робочого місця, застосовувати сучасні методи та заходи забезпечення на ньому оптимальних і безпечних умов праці
ФК-8	Розуміти особливості підходів попередження можливих загроз життю і здоров'ю працюючих, брати участь у розробленні заходів щодо запобігання професійним захворюванням і нещасним випадкам на об'єктах регіону з урахуванням їхніх особливостей виробництва
ФК-9	Здатність до розрахунково-аналітичного забезпечення виробничих рішень, контролю умов праці, організації та координації робіт з охорони праці і цивільного захисту, управління системами життєзабезпечення підприємств та супроводу об'єктів з питань цивільного захисту та охорони праці
ФК-10	Здатність аналізувати, оптимізувати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних або наукових завдань
ФК-11	Здатність до розроблення (проектування) систем і технологій спрямованих на створення безпечних умов для життя і професійної діяльності людини, розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій щодо проведення заходів із запобігання впливу виробничих небезпек, ліквідування надзвичайних ситуацій
ФК-12	Усвідомлення функцій управління та форм їх реалізації державною політикою з питань охорони праці, пожежної та техногенної безпеки на рівні держави, адміністративних територій, суб'єкта господарювання

4. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

ПРН-1	Спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності
ПРН-2	Доносити професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу, володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення занять
ПРН-3	Виконувати та захищати результати соціально-економічних розрахунків заходів щодо підвищення рівня безпеки
ПРН-4	Знати сучасні методи та інструментальні засоби досліджень та прогнозів виникнення виробничих небезпек, алгоритм оцінювання професійних ризиків та можливих джерел надзвичайних ситуацій, у тому числі методи та засоби математичного моделювання
ПРН-5	Застосовувати методи ергономічного дослідження для рішення інженерних задач зі створення комфортного робочого простору на різних стадіях життєвого циклу ергатичних систем
ПРН-6	Демонструвати здатність до реалізації комплексних проектів, спрямованих на регулювання техногенної та природної безпеки, збереження здоров'я та працездатності людини в трудовому процесі, з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень
ПРН-7	Виконувати експертизу у сфері цивільної безпеки, проектів будівництва, містобудівної документації, засобів захисту та інших організаційних і технічних рішень спрямованих на захист працівника та населення від різних видів небезпек
ПРН-8	Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту працівників на робочих місцях, населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від небезпек за різних видів виробництва, оцінювання ефективності нових методів та систем захисту
ПРН-9	Передбачати та визначати зони підвищеного системного й індивідуального ризику, критерії прийнятних ризиків та їх рівнів
ПРН-10	Аналізувати можливі причини виникнення надзвичайної ситуації, нещасного випадку, професійного захворювання, аварії на об'єктах за різного виду виробництва та оцінювати їх наслідки
ПРН-11	Керувати системами управління цивільним захистом, охороною праці, техногенною безпекою на рівні підприємства, установи, організації, території
ПРН-12	Проводити оцінку стану забезпечення цивільної безпеки під

	час виконання професійних обов'язків, експлуатації виробництв, об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж у різних галузях господарювання
ПРН-13	Проводити аналіз правових, організаційних, технічних та інших заходів з питань цивільної безпеки
ПРН-14	Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах
ПРН-15	Визначати ймовірність виникнення, тенденції і динаміку розвитку надзвичайних ситуацій, аварій, інших небезпечних подій

5. Форми атестації здобувачів другого (магістерського) ступеня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Публічний захист кваліфікаційної роботи та атестаційний екзаме́н.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в сфері цивільної безпеки, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів проведення моніторингу, запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, нещасним випадкам на виробництві і професійним захворюванням, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування.</p> <p>У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозиторії закладу вищої освіти</p>
Вимоги до атестаційного екзаме́ну	Атестаційний екзаме́н проводиться з метою перевірки відповідності якості підготовки здобувачів вищої освіти вимогам тимчасовому стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» та освітньої програми.

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладі вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах чи в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів за освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується тимчасовий стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту».
2. «Кодекс Законів про працю»
3. «Кодекс цивільного захисту України».
4. Закон України «Про охорону праці».
5. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».
6. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій».
10. Національний класифікатор України «Класифікатор професій», затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 237 (зі змінами).
11. «Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників, випуск 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» (Розділ 1 «Професії керівників, професіоналів, фахівців, та технічних службовців», Розділ 2 «Професії робітників»)). Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 р. № 336.
12. «Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників МНС України», випуск 92. Наказ МНС України від 01.12.2009 р. № 808.
13. «Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності», випуск 1. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 16 лютого 1998 року № 24.
14. ДСТУ 2293:2014 Охорона праці. Терміни та визначення основних понять.
15. ДСТУ 3891:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять.
16. ДСТУ 7295:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Моніторинг. Терміни та визначення основних понять.

17. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».